

Dosarul nr. 2rac-198/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud: L. Mitrofan

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

## ÎNCHEIERE

1 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Svetlana Filincova  
Galina Stratulat  
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări  
„Garanție” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de  
Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu  
Răspundere Limitată „Acord Eurotrans” cu privire la încasarea datoriei și  
compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 31 iulie 2020, CA „Garanție” SA a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva SRL „Acord Eurotrans”, prin care a solicitat: încasarea datoriei în sumă  
de 158 127,94 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 4 743 lei.

La 21 octombrie 2020 CA „Garanție” SA a depus cerere de completare a  
temeiurilor de fapt și de drept ale acțiunii. (f.d.45)

În motivarea acțiunii, s-a indicat că CA „Garanție” SA (asigurător) a încheiat  
cu SRL „Acord Eurotrans” (asigurat) două contracte de asigurare: contractul de  
asigurare facultativă a vehiculelor terestre (Auto CASCO) nr. 0590/19 din 19  
octombrie 19, în privința a zece automobile ale ultimei, cu suma totală asigurată de  
150 000 euro și prima de asigurare totală de 10 500 euro și contractul de asigurare  
facultativă a vehiculelor terestre (Auto CASCO) nr. 0694/19 din 09 decembrie 2019  
în privința a șase automobile ale ultimei, cu suma totală asigurată de 150 000 euro și  
prima de asigurare totală de 6 300 euro.

S-a invocat că în temeiul contractelor de asigurare CASCO menționate,  
compania pârâtă și-a asumat expres obligația de a achita primele de asigurare, însă  
nu și-a îndeplinit corespunzător obligația de achitare a primelor de asigurare,  
acumulând o datorie în sumă de 158 127,94 lei.

În vederea soluționării extrajudiciare a litigiului compania reclamantă a  
expediat în adresa companiei pârâte pretenția cu nr.484 din 01 iulie 2020,

recepționată de reprezentantul ultimei la 09 iulie 2020, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns și executare.

În drept, acțiunea s-a întemeiat în baza prevederilor art. 858 alin. (2), art. 901 alin. (1) lit. a) și f), art. 912 alin. (1), art. 917 alin. (1), 1822 alin. (1), art. 1848 alin. (1), art. 1849 alin. (3) și art. 1850 alin. (1) din Codul civil.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Garanție” SA împotriva SRL „Acord Eurotrans” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

La 19 noiembrie 2020, CA „Garanție” SA a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de CA „Garanție” SA și s-a menținut hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea soluției, cu referire la prevederile punctelor 5.4 din contractele nr. 0590/19 din 19 octombrie 19 și nr. 0694/19 din 09 decembrie 2019, Colegiul instanței de apel a reținut că, în cazul neachitării de către asigurat a primei de asigurare (pentru achitare integrală) sau a primei rate a acesteia (pentru achitarea în rate) în mărimea și în termenul stabilit, contractele nu intră în vigoare și sunt considerate nevalabile. Conform pct. 5.7 din aceleași contracte, dacă la expirarea perioadei de grație (care conform pct.5.5 din contracte constituie 7 zile calendaristice) prima de asigurare nu a fost achitată conform pct.5.3 și 5.5, contractele încetează de drept, iar asiguratorul este eliberat de obligația de a efectua despăgubiri de asigurare. Tranșele primei de asigurare achitate nu se rambursează asiguratului.

Instanța de apel a remarcat că, în conformitate cu art. 1847 alin.(1) din Codul civil modernizat, dacă contractul de asigurare cuprinde o clauză conform căreia plata primei de asigurare sau plata primei tranșe din prima de asigurare este o condiție suspensivă ca întregul contract să producă efecte juridice sau o condiție de începere a perioadei de asigurare, acea clauză poate fi invocată de către asigurator doar dacă: a) este inclusă în contractul de asigurare într-un limbaj clar și avertizând solicitantul asigurării că riscul nu este preluat de asigurator până când prima nu este plătită b) plata nu a fost efectuată în termen de 3 zile lucrătoare de la scadență. Dacă condițiile alin.(1) din prezentul articol sânt întrunite, perioada de asigurare va începe să curgă doar din momentul în care prima sau tranșa respectivă a fost plătită, cu excepția cazului în care a intervenit rezoluțiunea asigurării conform art.1849.

Din aceste motive, Colegiul instanței de apel a conchis că, deoarece prima de asigurare nu a fost achitată în termenul de grație de 7 zile calendaristice perioada de asigurare nu a început, contractele nu au intrat în vigoare, astfel că sunt nevalabile caz în care nu generează efecte juridice, iar SRL „Acord Eurotrans” este degrevată de obligația de plată a primei de asigurare în temeiul acestor contracte.

La 24 iunie 2021, CA „Garanție” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 18 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie admis recursul, casată deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanță de fond și cea de apel au apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

La concret, consideră că instanțele inferioare au încălcat regulile de apreciere a probelor, menționând precum că contractele de asigurare nu au intrat în vigoare și nu au produs efectele juridice din cauza neachitării primei de asigurare. Or, conform art.858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Astfel, faptul achitării în beneficiul Asigurătorului în perioada de timp 10 decembrie 2019-30 iunie 2020 a sumelor cu titlu de prima de asigurare, în valoare totală de 167 500 lei, nu putea fi ignorat și apreciat în sens opus, invocând încetarea de drept a celor două contracte de asigurare.

De asemenea, consideră că, soluția instanței de apel nu întrunește condițiile unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, având în vedere faptul că această soluție nu este motivată, în condițiile în care nu sunt analizate raporturile juridice contractuale dintre părți prin prisma susținerilor, temeiurilor și probelor de la dosar.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată părților la 21 iunie 2021, prin intermediul poștei (f.d.86), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către compania recurentă, lipsește.

Din acest motiv, Colegiul consideră că recursul depus de la 24 iunie 2021 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost comunicată companiei intimatului, însă până la data examinării admisibilității recursului referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de CA „Garanție” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari